

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

NAZIV AKTIVNOSTI

Agromelioracija na komasacijskem območju Drnovo.

Naložba se sofinancira iz sredstev EU iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014 – 2020, podukrep 4.3 Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva OPERACIA: Izvedba agromelioracij na komasacijskih območjih.

POVZETEK

Agromelioracija je sistem preurejanja zemljišč, s katerim se spremeni lastnost in uporabnost zemljišč. Agromelioracije obsegajo ukrepe, ki izboljšujejo fizikalne, kemijske in biološke lastnosti tal ter izboljšujejo dostop na kmetijska zemljišča. Agromelioracije obsegajo ukrepe izravnave zemljišč, krčitev grmovja in dreves, nasipavanje rodovitne zemlje, odstranitev kamnitih osamelcev, ureditev poljskih poti, izdelave teras, ureditev gorskih in kraških pašnikov, apnenja in založnega gnojenja. Za agromelioracijska dela, ki jih je treba izvesti zaradi komasacije, je potrebno pridobiti soglasje lastnikov kmetijskih zemljišč, ki imajo v lasti več kot 67 % površin kmetijskih zemljišč na predvidenem območju agromelioracije. Odločbo o uvedbi komasacijskega postopka za območje Drnovo št.: 331-27/2014/173 je izdala Upravna enota Kamnik in je postala pravnomočna dne 19. 4. 2016. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je dne 27. 7. 2016 izdalo odločbo o uvedbi agromelioracije št.: 3313-244/2015-10, ki je prav tako že pravnomočna. Na podlagi obeh pridobljenih odločb se je Občina Kamnik zase in v imenu Občine Mengeš ter Občine Komenda prijavila na razpis Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja na 1. razpis za podukrep 4.3 Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z agromelioracijo na komasacijskih območjih. Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja je Občini Kamnik dne 16. 8. 2017 izdala Odločbo o pravici do sredstev št. 33130-23/2016/20, v višini do 600.482,97 EUR.

Agromelioracijsko območje Drnovo zajema 801 katastrsko parcelo v več katastrskih občinah 1908 – Podgorje, 1909 – Šmarca, ki spadata v občino Kamnik, 1905 – Moste, 1906 – Suhadole in 1907 – Križ, ki spadajo v občino Komenda ter 1938 – Mengeš, ki spada v občino Mengeš. Skupna površina območja znaša 310,25 ha in je enaka površini agromelioracijskih del.

Načrtovana izvedba agromelioracije bo obsegala:

- izgradnjo novih poti (INP1 do INP20) v skupni dolžini 9.224 m,
- razgradnjo starih poti (RSP1) v skupni dolžini 465 m,

GLAVNE DEJAVNOSTI

V okviru aktivnosti se izvajajo sledeče dejavnosti:

- izgradnjo novih poljskih poti – gramozirane (INP),
 - zakoličba glavnih točk poti,
 - izkop humusa oz. gramoza z odvozom,
 - fino planiranje,
 - dobava in vgrajevanje gramoza,
- razgradnjo starih poti - gramozirane (RSP),
 - izkop gramoza,
 - vgrajevanje humusa,
 - fino planiranje,
 - odvoz materiala,

CILJI

Način rabe kmetijskih površin v preteklosti je zabilisal meje parcel in dostope do njih. Po vračilu zemljišč lastnikom, se je v naravi sicer vzpostavila parcelacija glede na strukturo rabe in uporabnika zemljišč (lastnika oziroma najemnika). Parcele običajno niti niso soležne, da bi omogočale racionalnejšo rabo. Poseben problem pa zato predstavlja tudi pomanjkanje dovoznih poti. Lastniki morajo svoje dostopne poti urejati celo z najemom zemljišč. Agromelioracija naj bi rešila tudi ta problem – lastnikom zemljišč uredila dostope do svojih parcel, neracionalne poti pa sanirala. Nekateri uporabniki zemljišč so se na tem prostoru v določeni meri že organizirali in zaokrožili nekatera zemljišča. Pri tem so si morali vzpostaviti zakupna razmerja, kar povečuje stroške proizvodnje tudi na račun zakupnin. Lastniki zemljišč želijo svoje parcele uporabljati v okviru katastrskih parcelnih mej in takšno uporabo vpisati tudi v registre rabe zemljišč. To se bo uredilo s komasacijskim postopkom, ki bo poleg ostalih učinkov imel velik vpliv še na medsosedsko usklajenost rabe in posledično na ustrezno obdelanost kmetijskih zemljišč. Izvedba komasacije je zato iz več razlogov nujna, agromelioracija pa njen logičen zaključek.

Komasacija, ki se bo izvedla na območju Drnovega, bo zasledovala naslednje cilje:

- najprimernejšo zamenjavo zemljišč med lastniki,
- razdelitev zemljišč kmetovalcev glede na primernost zemljišča za posamezno zvrst pridelave,
- novo parcelacijo zaradi razdelitve glede na interese posameznikov ali skupnosti,
- varovanje zaščitenih rastlinskih in živalskih vrst ter naravnih habitatov,
- delitev kmetijskih gospodarstev in površin v obdelavi glede na potrebe varovanja naravnih resursov,
- omogočanje trajnostne rabe prostora.

Uvedba agromelioracije pa ima za cilj:

- urejen dostop do parcel po komasaciji,
- strnjeno kmetijsko površino brez vmesnih zarasti, enotno in utrjeno konfiguracijo terena, ki omogoča sodobne tehnologije pridelovanja,
- ustrezno speljano infrastrukturo za boljšo funkcionalno uporabnost zemljišč

- manjšo transportno in tehnološko logistiko, ki bo tako časovno kot finančno razbremenila kmetije, z manjšo porabo pogonskih goriv in maziv pa tudi okolje,
- urejene dostope, ki omogočajo rabo novejših kmetijskih mehanizacij,
- z dostopi do parcel narediti zemljišča zanimiva za nakup s strani večjih kmetov.

Z racionalnejšo ureditvijo dostopa do zemljišč in ugodnejše zaokrožitve GERK-ov se bodo hkrati tudi zmanjšali stroški pridelave na enoto zemljišča. Stroški strojev so zaradi pogostejšega obračanja in težjega manevriranja na koncih parcel večji pri manjših enotah rabe kot pri večjih. Pričakujemo hkrati tudi nekoliko povečano površino kmetijskih zemljišč na račun odstranitve zarasti, ureditve depresij, utrditve robov melioracijskih jarkov ter racionalnejše izvedbe transportnih in dostopnih poti.

PRIČAKOVANI REZULTATI

Poleg očitnih učinkov komasacije – racionalizacija ekonomskega vidika kmetijske proizvodnje – izvedba komasacije skupaj z agromelioracijo, ureditvijo poti dolgoročno vpliva tudi na ohranjanje kmetij (socialni učinek), saj se zaradi izboljšanih pogojev obdelave in posredno tudi ekonomskega položaja kmetije, več naslednikov odloča nadaljevati s kmetovanjem. Z izvedbo agromelioracije se bo zmanjšal tudi obremenilen vpliv kmetijstva na okolje.

Povezave:

- spletna stran Evropske komisije - http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_sl.htm

- spletna stran Programa razvoja podeželja - <http://www.program-podezelja.si/sl/>